

زبان عربی

** عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ:

۱- «وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظُرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ»:

(۱) و بر آن‌ها بارانی می‌بارانیم، بنگر که عاقبت جنایتکاران چگونه خواهد بود!

(۲) برای آن‌ها باران فرستادیم، پس نگاه کن که سرانجام، کار مجرمان به کجا کشید!

(۳) بارانی بر ایشان نازل کردیم تا ببینی عاقبت گنهکاران چگونه بوده است؟

(۴) بارانی بر آن‌ها باریدیم پس بنگر که فرجام مجرمان چگونه بود!

۲- «لَأَسْمَاكُ الْقَرْشِ أَسْنَانٌ حَادَّةٌ وَ يَخَافُ أَعْدَاؤُهَا أَنْ يَقْتَرِبُوا مِنْهَا»:

(۱) دندان‌های تیزی که کوسه ماهی‌ها دارند دشمنان را از نزدیک شدن به آن‌ها می‌ترساند!

(۲) برای کوسه ماهی‌ها دندان تیزی است که دشمنانشان می‌ترسند از این که به آن‌ها نزدیک شوند!

(۳) کوسه ماهی‌ها دندان‌های تیزی دارند و دشمنان آن‌ها می‌ترسند که به آن‌ها نزدیک گردند!

(۴) دندان‌های کوسه ماهی‌ها تیز است و دشمنان می‌ترسند که نزدیک آن‌ها بشوند!

۳- «بِئْسَ الْعَمَلُ التَّجَسُّسُ فِي شُؤْنِ غَيْرِنَا وَ الْكَيْفَافُ عَنْ أَسْرَارِهِمُ الْخَفِيَّةِ لِفُضْحِهِمْ، عَسَىٰ أَلَّا نَرْتَكِبَهُ»:

(۱) جاسوسی کردن در کارهای دیگران و پرده برداشتن از رازهای مخفی آن‌ها برای رسواکردنشان، کار بدی است، امید است که آن را مرتکب نشویم!

(۲) جاسوسی در امور غیرخودمان و فاش کردن رازهای مخفی آن‌ها، برای رسوایی، بد کاری است، امید است که آن را انجام ندهیم!

(۳) بدترین کار، تجسس در امور غیرخویش و کشف رازهای مخفی آن‌ها برای رسوا کردن آن‌هاست، امید است که مرتکب انجامش نشویم!

(۴) بدترین کار تجسس در کارهای دیگران و فاش کردن رازهای مخفی آن‌ها برای رسوا کردنشان می‌باشد، امید است که آن را انجام ندهیم!

۴- «يَزِيدُ ارْتِفَاعَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ الْمَرْتَفَعَةِ عَلَى مِئَةِ وَ خَمْسَةِ عَشَرَ مِثْرًا وَ لَا تَنْبِتُ إِلَّا فِي بِلَادِنَا»:

(۱) ارتفاع این درخت بلند که تنها در کشور ما می‌روید، از صد و پانزده متر بیشتر است!

(۲) ارتفاع این درخت که بلند است، بالاتر از صد و پانزده متر است، و تنها در کشور ما رشد می‌کند!

(۳) طول این درخت بلند، از صد و پانزده متر بیشتر است و جز در کشور ما رشد نمی‌کند!

(۴) بلندی این درخت بلند، از صد و پانزده متر بیشتر است و تنها در کشور ما می‌روید!

۵- «عِنْدَمَا كُنَّا نَسُوقُ انْفَجَرَتْ إِحْدَى إِطَارَاتِ سَيَّارَتِنَا فَاضْطَّرَرْنَا أَنْ نَتَوَقَّفَ سَاعَاتٍ فِي الطَّرِيقِ لِاسْتِبْدَالِهَا»:

(۱) وقتی که رانندگی می‌کردیم، یکی از لاستیک‌های ماشین ما در راه ترکید، و ما را ناچار کرد که چندین ساعت در جاده توقف نمایم!

(۲) زمانی که رانندگی می‌کردیم، یکی از تایرهای اتومبیل ما ترکید و ناچار شدیم که ساعت‌ها در راه برای تعویض آن توقف کنیم!

(۳) هنگام رانندگی، با ترکیدن یکی از لاستیک‌های ماشین، چندین ساعت ناچار به توقف در جاده شدیم!

(۴) وقتی که رانندگی می‌کردیم یک تایر اتومبیل ما در راه ترکید، و ناچار شدیم ساعت‌ها در راه توقف نمایم!

۶- «الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيُّونَ قَدْ اسْتَفَادُوا كَثِيرًا مِنَ اللَّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِأَنَّهَا لُغَةُ الْقُرْآنِ وَ الْأَحَادِيثِ وَ الْأَدْعِيَةِ»:

(۱) شاعران ایرانی، از زبان عربی بسیار استفاده کرده‌اند، چون که آن زبان قرآن، احادیث و دعاها است!

(۲) شعراء ایرانی از زبان عربی زیاد بهره می‌برند، زیرا که زبان قرآن و حدیث و دعا می‌باشد!

(۳) از آن‌جا که زبان قرآن، حدیث و دعاها به عربی است، شعراء ایرانی بسیاری از آن استفاده کرده‌اند!

(۴) بسیاری از شعراء ایرانی تبار از زبان عربی سود برده‌اند، زیرا که زبان قرآن، احادیث و دعاها بوده است!

۷- «طُوبَى لِلْإِنْسَانِ الَّذِي يُعَوِّدُ نَفْسَهُ عَلَىٰ أَلَّا يَتَدَخَّلَ فِيهَا يُعْرِضُهُ لِلتَّهْمِ!»:

(۱) چه خوب است انسانی که خودش را به عدم دخالت کردن در آن‌چه او را در معرض تهمت قرار می‌دهد، عادت می‌دهد!

(۲) خوش به حال انسانی که به دخالت نکردن در آن‌چه او را در معرض تهمت قرار می‌دهد، عادت می‌کند!

(۳) چه خوب است که یک انسان خوش را عادت بدهد که دخالت در چیزی نکند که او را در معرض تهمت‌ها قرار می‌دهد!

(۴) خوشا به حال انسانی که خودش را عادت می‌دهد که دخالت نکند در آن‌چه که او را در معرض تهمت‌ها قرار می‌دهد!

۸- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) قد یشتمل هذا الكتاب المكتوب على مفردات اللّغتين: شاید این کتاب نوشته شده، واژگان دو زبان را در برگیرد!

(۲) لَنْ نَسْتَعْمِلَ مُفْرَدَاتٍ أجنبيةً فِي لُغَتِنَا حِينَما لَا نَعْرِفُ مَعْنَاهَا: از واژگان بیگانه در زبان خود استفاده نخواهیم کرد، وقتی معنای آن‌ها را ندانستیم!

(۳) سأكتبُ كتاباً مفيداً لعله يُساعدُ الطّلابَ فِي فهمِ قواعدِ النّحوِ أكثرَ: کتابی مفید خواهیم نوشت، شاید آن به دانشجویان در فهم قواعد نحو بیش‌تر کمک کند!

(۴) قَدْ سَمِعْنَا أَنَّ عِدَّةَ الْكُتُبِ الْمَوْفَقَةِ الْمَكْتُوبَةِ بِيَدِ الْإِيرَانِيِّينَ كَانَتْ أَكْثَرَ مِنَ الْأَعْرَابِ: شنیده‌ایم که تعداد کتاب‌های تألیف شده نوشته شده به دست ایرانی‌ها،

بیش‌تر از اعراب بوده است!

٩- عَيِّن الصَّحِيح:

- (١) كَانَ اللهُ أَرْسَلَ الْأَنْبِيَاءَ لِيَهْتَدِيَ النَّاسُ: خدّاوند پیامبران را فرستاده بود تا مردم را هدایت کنند!
(٢) لَمْ تَتَوَقَّعْ هَذِهِ التَّلْمِيذَةَ أَنْ تَأْخُذَ دَرَجَةً أَكْثَرَ: چرا این دانش آموز توقع دارد که نمره‌ای بیش‌تر بگیرد!
(٣) نَحْنُ نُرِيدُ نَجَاحاً أَكْثَرَ فَلَنُحَاوِلُ لَذَلِكَ: ما موفقیت بیش‌تری می‌خواهیم پس باید برای آن تلاش کنیم!
(٤) لَمْ أَقُلْ لَكَ إِلَّا مَا أَمَرَنِي بِهِ مَعْلَمِي: جز آن‌چه را که معلم مرا بدان دستور داد، به تو نمی‌گویم!

١٠- عَيِّن الصَّحِيح: «نبايد مسلمانان به ديگران لقب‌هایی زشت دهند که آن را ناپسند می‌دارند!»

- (١) عَلَى الْمُسْلِمَاتِ أَنْ يُلَقَّبْنَ السَّائِرِينَ بِالْأَلْقَابِ الْفَبِيحَةِ يَكْرَهُنَّهَا! (٢) لَا يُلَقَّبُ الْمُسْلِمُونَ الْآخَرِينَ بِالْقَابِ قَبِيحَةٍ يَكْرَهُنَّهَا!
(٣) لَا تَلْقُبُ الْمُسْلِمَاتِ السَّائِرِينَ بِالْقَابِ كَرِيهَةٍ لَا يُحْتَوِنَهَا! (٤) عَلَى الْمُسْلِمِينَ أَلَّا يُلَقَّبُوا النَّاسَ بِالْأَلْقَابِ الْكَرِيهَةِ لَا يُحْتَوِنَهَا!

※ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

يرجع تاريخ التعامل بالنقود إلى العصر الروماني. فكانت عمليات البيع و الشراء قبل ذلك بطريقة التبادل بالمتاع، و هذه الطريقة لا تخلو من صعوبة و تضيق للوقت، فأصحبت النقود هي البديل!

و أما قيمة النقود فكانت بالنسبة إلى وزنها، و هناك في بلاد الروم دينار و درهم و نقود أخرى؛ أما الدينار فهو قطعة ذهبية ووزنها مثقال، تُضرب عليها صورة الملك؛ و الدرهم قطعة من فضة تختلف أوزانها بين عشرة إلى عشرين قيراطاً، و لكنّ النقود الأخرى ثمنها أقلّ و جنسها مختلف! بعد مدة أصبح التعامل بالنقود الرومية غير رسمي في الدولة الإسلامية، و بعد الخلاف الشديد بين هاتين الدولتين ضُربت النقود الإسلامية!

١١- عَيِّن الصَّحِيح:

- (١) مَا ضَرَبَ الْمُسْلِمُونَ النَّقُودَ، لِأَنَّ الضَّرْبَ كَانَ بِيَدِ الدَّوْلَةِ الرُّومَانِيَّةِ!
(٢) كَلَّ الشَّعْبُ يَصْنَعُونَ نَقُودَهُمْ بِسَهُولَةٍ حَسَبَ رَغْبَتِهِمْ وَ قَدْرَتِهِمْ!
(٣) إِنَّ الشَّعْبَ الْقَوِيَّ هُوَ الَّذِي يَصْنَعُ كُلَّ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ!
(٤) إِذَا يَسْتَفِيدُ الشَّعْبُ مِنْ نَقُودِ شَعْبٍ آخَرَ لَا تَقَلَّ قَدْرَتُهُ!

١٢- عَيِّن الصَّحِيح:

- (١) لَا تُضْرَبُ صُورَةُ الْمَلِكِ إِلَّا عَلَى الدِّينَارِ!
(٢) عَشْرُونَ قِيرَاطاً يَسَاوِي مِثْقَالاً مِنَ الذَّهَبِ!
(٣) لَا نَجِدُ النَّقُودَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ ذَهَبِيَّةً أَوْ فِضِّيَّةً!
(٤) كَانَ ثَمَنُ النَّقُودِ الذَّهَبِيَّةِ وَ الْفِضِّيَّةِ يَرْتَبِطُ بِأَوْزَانِهِمَا!

١٣- عَيِّن الخَطَأَ: «تبادل المتاع دون النقود صعب لأنه.....»

- (١) يَأْخُذُ وَقْتاً طَوِيلاً مَتَّاً لِتَطْبِيقِ الْأَشْيَاءِ!
(٢) نَشْتَرِي الْأَشْيَاءَ غَيْرَ مَطْلُوبَةٍ وَ لَا تَفِيدُ لَنَا!
(٣) لَا يُمْكِنُ تَعْيِينُ ثَمَنِ الْمَتَاعِ دَقِيقاً بِوَسْطَةِ التَّبَادُلِ!
(٤) يَطْلُبُ مِنَّا اجْتِهَاداً كَثِيراً بِسَبَبِ حَجْمِ الْمَتَاعِ وَ وَزْنِهِ!

١٤- لماذا ترك المسلمون تعاملهم بالنقود الرومية؟ لأنّ..... (عَيِّن الخَطَأَ):

- (١) النَّقُودُ الْإِسْلَامِيَّةُ فَدَّتْ إِعْتِبَارَهَا!
(٢) الْمُسْلِمِينَ ضَرَبُوا نَقُوداً خَاصَةً بِهِمْ!
(٣) هَذِهِ النَّقُودُ أَصْبَحَتْ غَيْرَ رَسْمِيَّةٍ فِي الدَّوْلَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ!
(٤) الْخِلَافُ الشَّدِيدُ قَدْ وَقَعَ بَيْنَ الدَّوْلَتَيْنِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ الرُّومِيَّةِ!

※ عَيِّن الصَّحِيح فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

١٥- «أصبحت»:

- (١) لِلْمُخَاطَبَةِ - مَزِيدُ ثَلَاثِي (مَنْ وَزَنَ «أَفْعَلُ») / مِنْ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ، اسْمُهُ «النَّقُودُ»
(٢) مَاضٍ - لِلغَائِبَةِ - حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ص ح ب / اسْمُهُ «النَّقُودُ» وَ خَبْرُهُ «البَدِيلُ»
(٣) فِعْلٌ مَاضٍ - مَزِيدُ ثَلَاثِي (مَنْ بَابُ إِفْعَالٍ) / فِعْلٌ مِنَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ، اسْمُهُ «النَّقُودُ»
(٤) لِلْمُخَاطَبِ - مَزِيدُ ثَلَاثِي مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ / فِعْلٌ مِنَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ، اسْمُهُ «النَّقُودُ»

١٦- «تُضْرَبُ»:

- (١) لِلغَائِبَةِ - مَجْرَدُ ثَلَاثِي - مَعْلُومٌ / نَائِبُ فَاعِلُهُ «صُورَةُ»
(٢) فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْمُخَاطَبَةِ / نَائِبُ فَاعِلُهُ «صُورَةُ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
(٣) مُضَارِعٌ - لِلغَائِبَةِ - مَجْرَدُ ثَلَاثِي - مَجْهُولٌ / فِعْلٌ وَ نَائِبُ فَاعِلُهُ «صُورَةُ»
(٤) فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْمُخَاطَبِ - مَجْهُولٌ / فِعْلٌ وَ نَائِبُ فَاعِلُهُ «صُورَةُ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ

١٧- «مُخْتَلِفٌ»:

- (١) مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ - اسْمٌ فَاعِلٌ (فَعْلُهُ: اِخْتَلَفَ، وَ حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: خ ف ل) / خَبْرٌ لِلْمَبْتَدَأِ «جِنْسٌ»
(٢) اسْمٌ - مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ - اسْمٌ فَاعِلٌ (فَعْلُهُ: اِخْتَلَفَ، عَلَى وَزْنِ افْتَعَلَ) / خَبْرٌ
(٣) اسْمٌ فَاعِلٌ (مَصْدَرُهُ اِخْتِلَافٌ، مِنْ بَابِ افْتَعَالَ) - مَعْرِفَةٌ / خَبْرٌ
(٤) مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ - اسْمٌ فَاعِلٌ (مَصْدَرُهُ: اِخْتِلَافٌ) / الْخَبْرُ جُمْلَةٌ

** عَيِّنَ الْمُنَاسِبَ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:

١٨- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) إِنَّ بَعْضَ الطَّيُورِ وَالْحَيَوَانَاتِ تَعْرِفُ بَعْرِيزَتَهَا الْأَعْشَابَ الطَّبِيبَةَ!
- (٣) فِي الْحِصَّةِ الْأُولَى كَانَ الطَّلَابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى كَلَامِ مُدْرَسِ الْكِيمِيَاءِ!

١٩- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (١) الْاسْتِقْبَالَ: الْمُوَافَقَةَ عَلَى شَيْءٍ وَالرِّضَا بِهِ وَالرَّغْبَةَ فِيهِ!
- (٣) الْخَضْرَاءُ: حَدِيثٌ فِي مَوْضِعٍ مُعَيَّنٍ يُلْقَى أَمَامَ عَدَدٍ مِنَ النَّاسِ!

٢٠- عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ فِعْلٌ لَهُ حُرُوفٌ زَائِدَةٌ:

- (١) يُحِبُّ أَخِي الْإِحْسَانَ إِلَى الْمُحْتَاجِينَ وَالضَّعْفَاءِ!
- (٣) تَحَدَّثَ تِلْكَ الظَّاهِرَةُ الْعَجِيبَةُ فِي الْهِنْدُورَاسِ سَنَوِيًّا!

٢١- عَيِّنِ جَمْعَ التَّكْسِيرِ مَفْعُولًا:

- (١) أَعْرِفُ النَّاسَ الْعَقْلَاءَ الَّذِينَ يَتَأَمَّلُونَ قَبْلَ الْكَلَامِ!
- (٣) سَمِعْتُ أَصْوَاتَ مَرْعَبَةٍ مِنَ بَاطِنِ الْغَابَةِ الْكَبِيرَةِ!

٢٢- عَيِّنِ الْمَعْدُودَ مَوْصُوفًا:

- (١) يَكْتُبُ ثَلَاثَةَ تَلَامِيذِ الصَّفِّ الْعَاشِرِ وَاجِبَاتِهِمْ بِدَقَّةٍ بِالْغَاةِ!
- (٣) خُمُسُ زُمْلَانِنَا قَادِرُونَ عَلَى الْإِجَابَةِ عَنِ هَذِهِ الْأَسْئَلَةِ!

٢٣- عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ «نُونُ الْوَقَايَةِ»:

- (١) يَا رَبِّ اهْدِنِي إِلَى سَبِيلٍ فِيهِ سَعَادَةُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ!
- (٣) إِلَهِي لَا تُخْزِنِي عِنْدَ الْمُوَاطِنِينَ الَّذِينَ أَعِيشُ مَعَهُمْ!

٢٤- عَيِّنِ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ وَاسْمُ التَّفْضِيلِ مَعًا:

- (١) قَدْ تَخَلَّصَ أَخِي الْمُؤْمِنُ مِنَ شَرِّ الْمَعَاصِي!
- (٣) أَنَا شَابٌّ مُخْتَرَعٌ أَنْفَعُ النَّاسَ بِخِدْمَاتِي الْعِلْمِيَّةِ!

٢٥- عَيِّنِ مَا فِيهِ مِنْ أَدْوَاتِ الشَّرْطِ:

- (١) مَا أَنْفَعَ الْمُخَاطَبِينَ مُتَكَلِّمٌ يَرْفَعُ صَوْتَهُ فَوْقَ أَصْوَاتِهِمْ!
- (٣) مَا تَسْمَعُ مِنْ مُدْرَسِ الصَّفِّ الْمُشْفِقِ يَنْفَعُكَ فِي الْمُسْتَقْبَلِ!

- (٢) قَدْ يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مِنَّا فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَعِدَ عَنِ الْعُجْبِ!
- (٤) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ التَّمْلَةَ تَقْدَرُ عَلَى حَمْلِ شَيْءٍ يَفُوقُ وَزْنَهَا خَمْسِينَ مَرَّةً!

- (٢) الذَّنْبُ: مَعْصِيَةٌ يَجْتَنِبُهَا الْمُؤْمِنُ لِكَسْبِ رِضَا اللَّهِ!
- (٤) الْأَعْشَابُ: نَبَاتَاتٌ لَهَا أَوْرَاقٌ خَضْرَاءٌ وَ هِيَ تَنْبَتُ مِنَ الْأَرْضِ!

- (٢) أَهْدَى أَحَدَ أَصْدِقَائِي الْأَوْفِيَاءِ إِلَى عُيُوبِي بِكَلَامٍ طَيِّبٍ!
- (٤) أَدْرَكَ الْعُلَمَاءُ أَنَّ لِللِّسَانِ الْقَطْعَ غَدْدٌ تُفْرَزُ سَائِلًا مُطَهَّرًا!

- (٢) يَحْتَاجُ الْمَسَاكِينُ الْمُسْتَحَقُّونَ إِلَى الْمُسَاعَدَةِ كَثِيرًا!
- (٤) يَحْتَرِمُ الْمُسْلِمُونَ الْحَقِيقِيِّونَ الْأَدْبَانَ الْإِلَهِيَّةَ دَائِمًا!

- (٢) أَرْبَعَةٌ أَحَبَّةٌ مَحْمُودِ الْأَوْفِيَاءِ مَا هَجَرُوهُ فِي الصَّعُوبَاتِ!
- (٤) رَأَيْتُ سَبْعَةَ مُؤْمِنِينَ فِي الْمَسْجِدِ يَقْرَءُونَ آيَاتَ الْقُرْآنِ!

- (٢) أَعَانَنِي زَمِيلِي الذَّكِيُّ فِي حَلِّ مَسَائِلِ الْهِنْدَسَةِ فَشَكَرْتُهُ!
- (٤) أَحْسِنِي إِلَى نِسَاءٍ هُنَّ مُحْتَاجَاتٌ إِلَى مُسَاعَدَتِكَ كَثِيرًا!

- (٢) صَنَعَ خَيْرٌ أَصْحَابِي بَيْتًا خَشْبِيًّا كَأَخِرِ عَمَلِهِ!
- (٤) أَعْطَى أَحَدٌ أَفْضَلَ بِلَدِنَا مُعْجَمَ قِيَمٍ لِي أَمْسِ!

- (٢) مَا سَبَّبَ نَجَاحَ اللَّاعِبِ الْمُمْتَازِ فِي الْمُسَابَقَةِ الرِّيَاضِيَّةِ!
- (٤) مَنْ يَقْدَرُ عَلَى حَلِّ أَسْئَلَةٍ عَجَزَ أَخِي عَنِ الْإِجَابَةِ عَنْهَا!